

**MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

Warszawa, 24 sierpnia 2022 r.

Znak sprawy: DHR.kor.0221.1.2022

Telefon: 623-10-17

E-mail: krzysztof.kielak@minrol.gov.pl

**Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych**

ramatowska@krir.pl

sekretariat@krir.pl

Dotyczy: projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin i w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/2115

Szanowny Panie Prezesie,

w związku z pismem z dnia 10 sierpnia br. znak: KRIR/MR/877/2022, a także nawiązując do przebiegu spotkania poświęconego projektowi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin i w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/2115, które miało miejsce w dniu 7 lipca br., pragnę podkreślić, że stanowisko Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wobec tego projektu jest zdecydowanie negatywne. Stanowisko takie zostało zaprezentowane podczas pierwszego spotkania grupy roboczej Rady na którym omawiany był projekt, w dniu 13 lipca br.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
telefon: +48 22 250 01 18, e-mail: kancelaria@minrol.gov.pl
www.gov.pl/rolnictwo

Niezależnie od negatywnego stanowiska wobec projektu, muszę jednak zauważyć, że Ministerstwo dużą wagę przykładą do ograniczania ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin oraz uniezależniania rolnictwa od chemicznych środków ochrony roślin. Cieszę się, że potrzeby te dostrzega także środowisko rolnicze.

O wadze dbałości o środowisko świadczą tak przyjęte w Polsce rozwiązania legislacyjne, jak i realizowany już drugi dla Polski Krajowy Plan Działania na rzecz ograniczenia ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin.

Należy przypomnieć, że rozwiązania takie jak obligatoryjne szkolenia dla osób stosujących środki ochrony roślin czy obowiązkowe kontrole sprawności technicznej opryskiwaczy zostały przyjęte w polskim prawie krajowym jeszcze przed akcesją do Unii Europejskiej, na długo przed wprowadzeniem tych rozwiązań na poziomie prawa unijnego. Polska była zatem jednym z prekursorów dla tych rozwiązań.

Jak słusznie Pan wskazuje, zużycie środków ochrony roślin w Polsce w przeliczeniu na powierzchnię upraw jest przy tym niższe od średniej wartości dla Unii Europejskiej i niższe niż w szeregu państw o podobnych warunkach rolniczych i klimatycznych.

Przedstawiony przez Komisję Europejską projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin i w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/2115 jest jednak dalece rozczarowujący, a proponowane rozwiązania są nieadekwatne do zakładanych celów. Projekt nie uwzględnia także konsultacji z państwami członkowskimi i zastrzeżeń zgłaszanych przez grupę państw członkowskich, w tym Polskę, podczas posiedzeń Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa.

W ocenie Ministerstwa proponowane w projekcie rozwiązania miałyby istotny negatywny wpływ na bezpieczeństwo żywnościowe i konkurencyjność unijnego rolnictwa, a także prowadziłyby do zwiększenia uzależnienia unijnego systemu żywnościowego od importu żywności. Powyższe zagrożenia są szczególnie aktualne w kontekście zdarzeń zakłócających łańcuchy dostaw, jak pandemia COVID-19 i wojna na Ukrainie, czego projekt nie uwzględnia. Ocena wpływu dla projektu została opracowana przez Komisję Europejską przed agresją Rosji na Ukrainę i powinna zostać dokonana ponownie w kontekście diametralnie zmienionej sytuacji żywnościowej na świecie.

Brak jest także ze strony Komisji Europejskiej propozycji mechanizmów ograniczających import do Unii Europejskiej z państw trzecich żywności produkowanej przy niższych niż unijne standardach środowiskowych. Badanie importowanej żywności na obecność pozostałości środków ochrony roślin nie stanowiłoby rozwiązania problemu, ponieważ preparaty stosowane na wczesnych etapach produkcji nie pozostawiają śladów w płodach rolnych.

Szczegółowe zastrzeżenia wobec ujętych w projekcie rozwiązań dotyczą zatem przede wszystkim krajowych celów redukcyjnych dotyczących ograniczenia stosowania środków ochrony roślin i ryzyka z tym związanego, które miałyby być ustalane wg ściśle określonych zasad matematycznych. Powyższe cele, dla których bazą są czysto ambicjonalne i polityczne założenia strategii Od pola do stołu, nie uwzględniają bowiem potrzeb ochrony roślin.

W ocenie Ministerstwa radykalne ograniczenie stosowania środków ochrony roślin w państwach o niskim ich zużyciu na ha, spowodować może brak możliwości zapewnienia ochrony roślin, a tym samym utrzymania produkcji. Państwa członkowskie o niższym zużyciu środków ochrony roślin straciłyby ponadto możliwość efektywnego reagowania na nowe zagrożenia ze strony agrofagów (w tym związane ze zmianami klimatycznymi, zwiększającym się międzynarodowym obrotem handlowym, czy mobilnością ludzi). Zagrożenia te wynikają tak z pojawiania się nowych agrofagów (szkodników i patogenów roślin), dotychczas niewystępujących na danym terenie, jak i ze zmian biologii rodzimych agrofagów zwiększających ich szkodliwość – jak np. większa liczba pokoleń w ciągu roku, wcześniejszy pojaw w uprawach roślin, etc. Dużym problemem dla ochrony upraw przy stale zmniejszającej się palecie dostępnych środków ochrony roślin, staje się też odporność agrofagów na dostępne preparaty.

Nieakceptowalny jest także proponowany radykalny zakaz stosowania środków ochrony roślin na obszarach wrażliwych, który uniemożliwiłby produkcję roślinną na obszarach NATURA 2000, a także możliwość ochrony lasów.

Projekt zakłada także nałożenie tak na rolników, jak i na administrację, szeregu nowych obowiązków. Projekt nie uwzględnia przy tym kompetencji rolników uzyskanych w ramach średniego lub wyższego kształcenia rolniczego – Polska ma tymczasem bardzo rozwiniętą sieć szkół kształcących w tym zakresie.

Szczególne zastrzeżenia Ministerstwa dotyczą ujętych w projekcie propozycji:

- obligatoryjnego korzystania z doradztwa przez wszystkich profesjonalnych użytkowników środków ochrony roślin (tak w kontekście praktycznych możliwości zapewnienia doradztwa dla 1.3 mln rolników w Polsce, jak i nieuwzględniania kwalifikacji zawodowych rolników uzyskanych w ramach kształcenia rolniczego),
- przyjęcia zasad integrowanej ochrony roślin poszczególnych upraw w formie krajowych aktów prawnych (integrowana ochrona roślin jest systemem niedającym się sprowadzić do prostych prawnych nakazów i zakazów, nie jest możliwe określenie na poziomie aktu prawnego zasad postępowania we wszystkich możliwych scenariuszach, jakie mogą mieć miejsce na konkretnej plantacji – uwzględniając warunki pogodowe, presję ze strony agrofagów, wymagania rynkowe, etc.); po około 10 latach dyskusji dotyczącej określenia sposobu kontroli integrowanej ochrony roślin na poziomie gospodarstwa rolnego, Komisja Europejska proponuje przerzucenie rozwiązania tego problemu na państwa członkowskie,
- wprowadzenia elektronicznego rejestru integrowanej ochrony roślin (duże obciążenie administracyjne),
- proponowane terminy realizacji poszczególnych zobowiązań wynikających z projektu (brak odpowiednio długiego *vacatio legis*).

Powyższe zastrzeżenia Ministerstwo będzie konsekwentnie prezentować na forum Unii Europejskiej, a przede wszystkim podczas spotkań grupy roboczej Rady omawiającej projektowane rozporządzenie.

Cennym wsparciem dla działań Ministerstwa byłby jednak także silny głos środowiska rolniczego, kierowany do organów Unii Europejskiej – Komisji Europejskiej, a przede wszystkim Parlamentu Europejskiego.

W mojej ocenie w ramach Copa-Cogeca powinny zostać przyjęte i przekazane Komisji Europejskiej, Prezydencji Czeskiej oraz przedstawicielom Parlamentu Europejskiego, odrębne szczegółowe stanowiska wobec poszczególnych budzących zastrzeżenia zagadnień ujętych w projekcie. W sposób bardziej efektywny zwróci to uwagę na problemy stwarzane przez projektowane rozporządzenie.

Jednocześnie deklaruje dalszą współpracę Ministerstwa ze środowiskiem rolniczym w zakresie konsultowania stanowiska Polski wobec projektu.

Z poważaniem

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Lech Kołakowski
sekretarz stanu
/podpisano elektronicznie/

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem:
www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych